

Інформація

про функціонування центрів психічного здоров'я в кластерних / надкластерних закладах охорони здоров'я із дотриманням вимог законодавства щодо прав людини, забезпечення безбар'єрного доступу пацієнтів до стаціонарної психіатричної допомоги

(пункт 65.5. Національного Плану заходів відповідає пункту 35.2 обласного Плану заходів з реалізації у 2025 і 2026 роках в Одеській області Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року)

У межах реалізації завдання «Забезпечення надання психологічної допомоги та підтримки для всіх суспільних груп» та заходу щодо «Забезпечення функціонування центрів психічного здоров'я в кластерних / надкластерних закладах охорони здоров'я із дотриманням вимог законодавства щодо прав людини, забезпечення безбар'єрного доступу пацієнтів до стаціонарної психіатричної допомоги» забезпечено розміщення та актуалізацію інформації про діяльність відповідних центрів на офіційних веб ресурсах закладів охорони здоров'я Одеської області та органів управління.

Щодо дотримання вимог законодавства у сфері прав людини:

Функціонування центрів психічного здоров'я здійснюється з дотриманням норм:

- Конституція України (зокрема щодо права на охорону здоров'я та недискримінацію);
- Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я»;
- Закон України «Про психіатричну допомогу»;
- міжнародних стандартів, включаючи положення Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод.

У закладах забезпечується:

- добровільність звернення за психіатричною допомогою (за винятком випадків, передбачених законом);
- конфіденційність інформації про стан психічного здоров'я пацієнтів;
- недопущення дискримінації за будь-якими ознаками;
- інформована згода пацієнта на лікування;
- можливість оскарження дій медичного персоналу.

Щодо забезпечення безбар'єрного доступу:

У кластерних та надкластерних закладах охорони здоров'я Одеської області вжито заходів для забезпечення доступності стаціонарної психіатричної допомоги, зокрема:

- облаштовано пандуси, ліфти, кнопки виклику персоналу для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення;
- забезпечено безперешкодний доступ до приймальних відділень та стаціонарних підрозділів;
- впроваджено навігаційні елементи (вказівники, інформаційні таблички, у т.ч. з елементами шрифту Брайля - за наявності);
- організовано можливість супроводу пацієнтів;
- забезпечено часткову адаптацію санітарно-гігієнічних приміщень відповідно до принципів безбар'єрності;
- здійснюється робота щодо впровадження стандартів універсального дизайну.

Крім того, забезпечується інформаційна доступність:

- оприлюднення контактів центрів психічного здоров'я;
- надання роз'яснень щодо порядку отримання стаціонарної допомоги;
- інформування про права пацієнтів.

В Одеській області забезпечено належне інформування про функціонування центрів психічного здоров'я, а також дотримання вимог законодавства у сфері прав людини та впровадження принципів безбар'єрності у наданні стаціонарної психіатричної допомоги.

За відповідним пакетом НСЗУ законтрактовано 10 комунальних та 1 державний заклад, серед яких: обласний центр психічного здоров'я, обласна клінічна та дитяча лікарні, а також міські та районні лікарні у Подільську, Білгороді-Дністровському, Арцизі, Біляївці, Роздільній, Березівці та Одесі (МКЛ №10).

Додатково відкрито 11 Mental health центрів у всіх інших кластерних та надкластерних закладах Одеської області із дотриманням вимог законодавства щодо прав людини, забезпечення безбар'єрного доступу пацієнтів до стаціонарної психіатричної допомоги.

Робота центрів організована з суворим дотриманням прав людини та архітектурної безбар'єрності, що гарантує вільний доступ маломобільних груп до стаціонарної допомоги.

Функціонування цих центрів забезпечує дестигматизацію психіатричної допомоги через її інтеграцію у загальну медичну мережу та постійне підвищення кваліфікації персоналу.